

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a lap tulajdonosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyilttér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyomdá-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A magyarok gyásza.

Lsirattuk mi is a jó királynét, Magyarország szerető anyját. Elsirattuk úgy, a miként azt külső gyászpompával megtehettük. A külsőleg kifejtett gyászpompánál csak a szívünk fájdalma nagyobb. Ennek a nagyságát és őszinteségét nem tükrözheti vissza semmi külsőség, legyen az még oly impozáns is.

Zombor városa tegnap csupa gyász, csupa feketeség és csupa fájdalom volt. Minden házon bús fekete zászló leng; ezer és ezer ember jár-ke, tetőtől talpig feketében s az arcokon az elkeseredett szív kifejezésével. A megye minden tájáról jöttek be az idegenek, a bizottsági tagok. Egygyé olvadt a megye s a város minden lakosának a szíve; egy érzelemtől volt áthatva s az érző lélek egy imát sóhajtott: adj uram örök nyugodalmat neki!

Ugy a vármegye, mint Zombor város törvényhatósági bizottsága tegnap Vojnits István dr. főispán elnökleite alatt rendkívüli közgyűlést tartott, Ofélsége a királyné elhunytá fölött érzett mély fájdalom külső kifejezése céljából.

Mindkét közgyűlés komoly, ünnepélyes hangulatban folyt le, méltóan a szívzaggató fájdalomhoz, a mit érzünk a súlyos veszteség fölött.

A vármegye gyásza.

Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottsága tegnap délelőtt 10 órakor tartotta meg rendkívüli közgyűlését. A közgyűlésen, magyar gyászruhába öltözve, dr. Vojnits István elnökölt.

Erre az alkalomra a közgyűlési terem valóságos halottas szobává lett átalakítva. A karzatokat s a csillárokat fekete posztóval vonták be; ugyszintén a nagy csataképet is. A falakat hosszú fekete sávok futatták be. Ofélsége, az elhunyt királyné életnagyságu képe körül volt vonva szintén feketével. Ezt a gyászpompát már a megye-palota külső képe is hirdette. A tornyokon, a balkonon s jobbra-balra két-két ablakban hatalmas gyászlóbogó lengett.

A közgyűlésen jelen volt az egész vármegyei tisztikar; a bizottsági tagok a vármegye minden részéből tömegesen sereglettek össze. És megjelentek küldöttségileg, részben pedig teljes számban az összes, Zomborban székelő hatóságok és hivatalok, így a kir. törvényszék, a kir. járásbíró, a m. kir. pénzügyigazgatóság, a m. kir. adóhivatal, a m. kir. posta- és távirtdahivatal, a kir. kincstari ügyészség, a kir. folyamernökség, a kir. államépítészeti hivatal, a kir. tanfelügyelőség, a kir. államvasutak zombori tisztikara, a kir. állami főgimnázium s a felső kereskedelmi iskola tanári kara, a róm. kath. tanítók testülete, a gör. kel. tanítók testülete, az izr. tanítók testülete, a gör. kel. szerb tanító- és tanítónőképző-intézet, az iparos és kereskedő tanonciskola tantestülete, a róm. kath. és gör. kel. lelkészi hivatalok, az izr. rabbiság, a róm. kath. egyházvédnökség, a gör. kel. hitközség, az izraelita hitközség, az ág. ev. hitközség, az ev. ref. hitközség, a róm. kath. kisdédvönö-

képző-intézet, a róm. kath. iskolaszék, a cs. és kir. 23. gyalogezred tisztikara, a m. kir. honvédség tisztikara, a m. kir. esendőrség tisztikara, Zombor szab. kir. város tanácsa, tisztikara és Zombor város törvényhatósági bizottsága. A karzatok is zsufolásig megteltek gyászoló közönséggel.

A közgyűlési terem zsufolásig megtelt. Pont 10 órakor lépett be dr. Vojnits István főispán és elfoglalván az elnöki széket, a közgyűlést megnyitotta. A jegyzőkönyv vezetésével Vojnits István főjegyzőt, a szólni kívánók fejlegyzésével pedig Bertolinó Sándor tb. főjegyzőt bizta meg.

Ezután a főispán felállott s vele együtt felállottak a jelen voltak is.

Dr. Vojnits István főispán siri csendben, a következő, áhitattal hallgatott s a mély fájdalomnak megfelelő hanglejtéssel előadott remek szép gyászbeszédet mondotta el:

Dr. Vojnits István főispán beszéde:

Tekintetes törvényhatósági bizottság!

Mélyen tisztelt uraim!

Futó tüzként terjedt el országunkban a megdöbbentő gyászshír, miszerint Erzsébet császárné és királyné Ofélsége folyó évi szeptember hó 10-én Genfben kizsenvedett, — áldásdus életét orgyilkos kéz oltotta ki.

Az igaz fájdalom tölti el kebleinket, a legmélyebb bánat könnyei tolnak szemünkbe ama megmásíthatlan tény előtt, hogy az általunk imádatlalt határos rajongással környezett szeretett Felséges királynénk, a mi Nagyasszonyunk az élők sorából elköltözött.

A gyász és fájdalomtól lesujtva állja körül Felséges királyunk és vele az egész Magyarország a drága Üdvözlöt, ki életében minden ténye által csakis áldást hozott, a nyomort és szenvedést enyhítette.

Nemcsak Királynénk, Nagyasszonyunk, hanem egyuttal védő Angyalunk volt az Üdvözlöt, ki nemzetünk nemes hivatottságát átérzte és azt megértve velünk együtt örvendett és bánkodott, iparkodott könnyeinket felszáritani, nemzetünk mindenkor az igaz mély hála érzelmeivel fog megemlékezni arról, hogy eme nagy erényekkel tündöklő Királyné mit tett értünk.

Eme veszteség fájdalmától áthatva, azon érzelem uralkodik felettünk, hogy a reánk mért súlyos csapás és veszteség elviselése erőnkön túlhaladja, azok alatt összeroskadunk.

Ha a fájdalom alatt nem roskadunk össze, ha a szívünket tépdese jalkiáltásainkat le tudjuk küzdeni, úgy tesszük ezt azért, mert oly fenkölt lelkű Uralkodó ül az Árpádok trónján, ki hősi példával mutatja meg nekünk azt, miként kell a föld gyermekének bánatát és szenvedését, mint egy lelke mélyében őrzött titkot, magába zárnia.

Mindannyian vallás, felekezet és nemzetiségi különbség nélkül leborulunk a Mindenható előtt és összetett kezekkel kérjük őt, hogy az Üdvözlötnek az örök világosság fényeskedjék, szeretett jó Királyunknak pedig adjon erőt a pótolhatlan veszteség elviselésére és vigaszt népei hűsége és szeretetében.

Ezen alkalomból azon indítványjal járulok a tekintetes törvényhatósági bizottsághoz:

hogy Ofélsége a Királyné gyászos elhunytá alkalmából részvétének és fájdalmának jegyzőkönyvében adjon kifejezést;

hogy Öfelsége a Királyhoz részvét feliratot küld, melyben törhetlen hűségét és ragaszkodását kinyilvánítja;

hogy a temetésen, mely e hó 17-én lesz, küldöttségileg képviselteti magát s ennek tagjait megválasztja: Karácson Gyula alispán, Bezeredy István, gróf Chottek Rezső, Eigel József, Fernbach Antal, Latinovits Géza, Latinovits János, Latinovits Pál, Molnár Károly dr., Piukovits József, Rédl Béla báró, Roheim Károly, Sándor Béla, Szemző István, Zákó Milán bizottsági tag urakat;

hogy Öfelsége a Királyné ravatalára a vármegye közönsége nevében koszorút helyez el;

hogy Öfelsége a Királyné nemes alakjának megörökítése céljából felállítandó emléksoborra a vármegye közönsége később meghatározandó megfelelő összeggel hozzájárul.

A meghatottságtól remegő hangon elmondott szép beszéd mély hatást keltett Csendes helyeslésre végig a termen, a midőn a főispán az előterjesztett indítvány felolvasását befejezte.

Az indítvány egyhangulag elfogadtatott; tehát a vármegye közönsége az indítványban kifejezett módon vesz részt a nemzeti gyászban. A küldöttségbe a főispán által ajánlott bizottsági tagok választottak be.

A jegyzőkönyvet Vojnits István főjegyző felolvasta, mire az nyomban hitelesítettet.

Ezzel a közgyűlés véget ért; a főispán köszönetet mondott a jelen voltakak a megjelenésért s néma csendben jelentette, hogy a közgyűlést ezennel bezárom.

A jelen voltak a megható gyászünnepély hatása alatt oszlottak szét.

A jegyzőkönyv felolvasása során felolvasott a vármegye közönségének részvétfelirata is. A gyönyörűen szövegezett s a magyar szív őszinte bánatát kifejező felirat szó szerint így hangzik:

Bács-Bodrogh vármegye felirata.

Felséges Császár és Apostoli Király!

Legkegyelmesebb Urunk!

Vigasztalan fájdalommal, könnybe lábadt szemekkel áll az egész nemzet Felséges asszonyunk megdicsőült teteme mellett.

Nincs az a villámsapás, nincs az a haragja az égnek, a mi annyira szíven találhatta volna az ország lakosságát, mint a gaz orgyilkos tör, mely Magyarország vélasszonyát életétől megfosztotta.

A megpróbáltatás e nehéz napjaiban azt tesszük, a mit Felséged: zokogunk, azt gondoljuk, a mit Felséged gondol: „miképp lehet az, hogy egy szentet elvesztettünk“.

Temető ma Felséged hű Magyarországa, melynek ravatala a nemzet gyásza, fejfája a megdicsőült emléke, a kinek áldott poraihoz imádatos kegyelettel zárandokol a legtisztább szeretet minden rezgése.

A jó és balsorsban Felségeddel egyaránt osztozni kívánó Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósága, melynek egyetemét képviselő bizottsága ma a legmélyebb és a legigazabb meghatottsággal eltelve ülést tart a Megdicsőült emlékére, sajgó sebével mást nem tud, nem mer mondani Felségednek, mint azt: Engedje meg, hogy sokáig együtt imádkozhassunk Felségeddel, Magyarországot vélasszonyáért Erzsébet királynénkért, kinek anyagi szíve, az életben országgal szemben tanúsított megszámlálhatlan jó cselekedete őt mindannyiunk lelkében szentté avatta.

Ezen országosan felhangzó zsolozsma pedig adjon erőt Felségednek, hogy népeit atyai szeretetével és uralkodói bölcsességével továbbra is elhalmozhassa, adjon erőt Felségednek és nekünk, hogy a velőkig ható bánatot elcsenvedhessük.

Kik egyébiránt a legmélyebb alattvalói hódolattal maradtunk

császári és apostoli királyi Felségednek Zomborban. Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottságának 1898. évi szeptember hónap 15. napján tartott rendkívüli közgyűléséből

legalázatosabb szolgálói

Bács-Bodrogh vármegye közönsége nevében:

Karácson Gyula, alispán.

A város gyásza.

Ugyanaz a megható gyászpompá, ugyanaz a bú, borongós hangulat...

A városnál szintén dr. Vojnits István főispán elnöklete alatt d. e. 11 órakor volt a rendkívüli közgyűlés. A közgyűlésen a városi tisztikar teljes számban, a törvényhatósági bizottsági tagok szintén teljes számban jelentek meg; ott voltak a vármegye közgyűlésén jelen volt hatóságok és hivatalok küldöttségei is, továbbá a vármegyei tisztikar s a vármegyei törvényhatósági bizottság számos tagja.

A közgyűlési terem egészen be volt vonva fekete posztóval. Az elnöki székekkel szemben hatalmas fekete posztóból készült baldachin alatt

volt elhelyezve Öfelsége a királyné életnagyságu képe. Ugy mint a vármegyénél minden legény, úgy itt is minden pandur és rendőr gyászkarzalaggal teljesített szolgálatot.

Dr. Vojnits István főispán 11 órakor nyitotta meg a közgyűlést. A jegyzőkönyv vezetésével Gyurisits György főjegyzőt, a szólni kívánók feljegyzésével pedig Latinovits Szaniszló tb. főjegyzőt bizta meg.

A jelen voltak állva és mély meghatottsággal hallgatták meg itt is dr. Vojnits István remek gyászbeszédét. A főispán itt is ugyanazon indítványt terjesztette elő s az indítvány egyhangy helyesléssel elfogadtatván, a város is ugyanazon módon fejezi ki őszintén érzett fájdalmát, mint a vármegye.

Egyhangulag elhatározta ugyanis a város közönsége, hogy Öfelsége a királyné gyászos elhunytá alkalmából részvétének és fájdalmának jegyzőkönyvében ad kifejezést; hogy Öfelsége a királyhoz részvét feliratot küld, melyben törhetlen hűségét és ragaszkodását kinyilvánítja; hogy a temetésen, mely e hó 17-én lesz, küldöttségileg képviselteti magát; hogy Öfelsége a királyné ravatalára a város közönsége nevében koszorút helyez el; hogy Öfelsége a királyné nemes alakjának megörökítése céljából felállítandó emléksoborra a város közönsége később meghatározandó megfelelő összeggel hozzájárul.

A temetésen való megjelenésre kiküldött bizottságba a főispán indítványára beválasztottak: Trischler Ferenc polgármester, dr. Balogh Ernő, dr. Drakulits Pál, Fejér Gyula, dr. Gertinger Pál, dr. Grünér Samu, Koczkar Zsigmond, Kozma László, Széchenyi József és dr. Zákó István bizottsági tag urak.

A közgyűlést a főispán fél 12 órakor zárta be, miután a jegyzőkönyv, melyet Gyurisits György főjegyző olvasott föl, hitelesítettet.

A város közönségének felirata így hangzik:

A város felirata.

Császári és Apostoli Királyi Felség!

Legkegyelmesebb Urunk!

Rettenetes, szivettépő hír csapott szét villámként a magyar hazán keresztül, dermesztő fájdalmat tiltva a csendes, nyugodt szívekbe. Hazánk Nagyasszonya, Felséged hűséges szerető hitvese, örömeink, bánatának mindig odaadó osztályosa, szentségtelen kéz áldozata, gyászos ravatalon kiterítve.

Fájó, kínos tudat ez; megállítja a szívekben a vért, kiapasztja a szemekben a könnyeket; s olyan nehéz hinni azt, hogy a ki millióknak szerető anyja, gondos gyámoltója volt, ma kihűlt szívvél, hidegen, mozdulatlanul fekszik ott, honnan önvérünkkel, önlelkünkkel milliók életre keltenők.

Egy emberöltője, mikor ifjú élete virágában messze idegenből jött ide megosztani Felségeddel egy ismeretlen jövendő örömeit, bánatait; jött, hogy szerető gyengéd kezeivel elsimítsa Felséged fenkolt homlokáról a nehéz atyai gondok szántotta barázdákat. Egy emberöltő telt el; és megismerve hűséges magyar népet, annak szerető édes anyjává, gondos őrangyalává, aggódó, védő nemtőjévé lett. S amint évszázadokon keresztül vezette a hű magyar népet diadalmas háromszínű lobogójára tűzött képe a boldogságos Szűz Anyának, Boldogasszony Anyáknak: úgy lebegett, világitott vezérszínként az utolsó évtizedek küzdelmeiben előttünk — hű magyarjai előtt — a tőlünk mennybe röppent Felséges Asszony képe; és a hogy csengett bizalomteljesen a magyar nemzet ajkain megpróbáltatása nehéz napjaiban a „Boldogasszony Anyánk“ bánatos melódiája — oly bizalommal fordultunk mindig Felséges Asszonyunk magas számolyához, tudva és tapasztalva, hogy hű magyar népe nem emeli fel hasztalanul szavát.

Midőn a bánat nehéz fellege sötét árnyékát rávetette az Öfelsége homlokára, midőn a Mindenható kifürkészhetetlen akarata súlyos kezekkel érintette a megmérhetetlen anyai szív legfájdalmas hurját: a hűséges magyar nemzet gyásza, sötét mély gyászba borulva állott mellette, hangos jajszóval siratván, nehéz zokogással temetvén Felségedet büszkeségét, a nemzet jövőjének reményét: vigasztalást merített, enyhülést nyert egy odaadó hűséges nép bánatából, részvétéből. És hogy a haza második évezredének hajnalhasadásakor erejében büszkén, dicsőségében megújhoda lengette háromszínű lobogóit Felséged magas trónja előtt. Felséged oldalán állva — feledve pillanatra emészto bánatát — ürvendezett az örvendő nemzettel.

És ez a nemes, jóságos szív most kihűlt, megállította dobogását a kérlelhetlen sors vas keze.

Fátyolos szemekkel, szorult szívvél, fájó lélekkel álljuk körül a szomorúságos ravatalt, részt kérve a lesújtó fájdalomtól, mely Felségedet hűséges társától, a nemzetet legjobban anyjától és büszkeségétől oly könnyörtelenül fosztotta meg. Keressük a balzsamot, mely fájó szívünket, seb-

zett lelkünket gyógyítsa, hegeszsze — de hol találjuk azt meg?

Esdő szemekkel fordulunk a Magasságbelihez, imáinkkal ostromoljuk az egek Mindenható Urát, nyújtson enyhülést Felséged sebzett szívének, nemes lelkének, adjon erőt a legsúlyosabb csapás elviseléséhez. Találjon Felséged nemes szíve megnyugvást azon hódolateljes szeretetben és ragaszkodásban, melylyel a hűséges magyar nemzet kísérite, kíséri és kíséri fogja Felségedet örömeiben, bánatában — s enyhítse mérhetetlen fájdalmát az a tudat, hogy a mélyen sujtott nemzet Felségeddel együtt zokog és siratja pótolhatlan nagy veszteségét.

Midőn Zombor szab. kir. város közönsége 1898. évi szeptember hó 15-én tartott rendkívüli közgyűlésén egybegyűlt törvényhatósági bizottságnak ezen érzelmeit tolmácsolni, vagyunk alattvalói hódolattal

Felségednek hűséges jobbagyái

Zombor sz. kir. város törvényhatósági bizottsága nevében:

Trischler Ferenc, polgármester.

A gyászünnepélyek nagyon meghatóak voltak. Soha Zombor városa, soha Bács-Bodrogh vármegye még nem fejtett ki ilyen gyászpompát. De soha a gyászpompá nem volt még olyan igazán őszinte kifejezője a mélyen érzett bánatnak, mint ez alkalommal.

Dicséret az intező köröknek, a kik a maguk és a közönség érzelmeinek megfelelőleg rendezték a gyászünnepélyeket.

A temetés napján.

Szombaton, holnap helyezik el örök nyugalomra a drága halott holttestét.

Ebből az alkalomból Zombor városa is a legmélyebb gyászt ölti magára.

A d. e. folyamán az összes templomokban gyászistentisztelet tartatnak. A róm. kath. templomban a gyászistentisztelet délelőtt 9 órakor kezdődik; azután lesznek a többi templomokban.

Az üzletek egész napon át zárva lesznek. A lámpákat fekete fátyollal vonják be.

A temetés ideje alatt az összes harangok szomorú zúgással fogják hirdetni, hogy most temetik el Magyarország nagyasszonyát.

Az iskolákban az előadások egész napon át szünetelnek.

Az üzletek bezárására vonatkozólag Thurszky Jenő főkapitány a következő felhívást tette közzé: Felhívás Zombor szab. kir. város kereskedőihöz, iparosaihoz és szatócsaihoz! Erzsébet ő csász. és kir. felségének holnap azaz szeptember hó 17-én Bécsben történendő eltemetése, s az itteni összes hitfelekezeti templomokban tartandó gyászistentisztelet alkalmából, a legkegyelmesebben uralkodó apostoli királyunkat és hazánkat ért megrendítő csapás feletti fájdalomunknak külsőleg is kifejezést adandó, felkérem, hogy f. hó 17-én üzleteiket egész napon át zárva tartani sziveskedjenek.

Zombor, 1898. évi szeptember hó 16-án.

Thurszky Jenő, rendőrfőkapitány.

A népiskolai jellemképzés.

A természet nyitott nagy könyvének tanulmányozása már a legrégebb idők óta főtárgyát képezte az emberiség kutatásainak s igen helyesen! E könyvben ugyanis le van téve egy szikrája a végtelen isteni bölcseségnek, mely elrendezi az egész nagy természet s minden legkisebb fű s fereg céljainak s rendeltetésének megfelelő kepesseget s működési kört engedett. Belátták ezt már az emberek a legrégebb idők óta s a természet fenséges harmóniájának egyes esetet hangjaiból építettek fel az isteni műtől messze hátramaradó tanaiak feren munkáját. Az ember, kit Isten teremtményeinek koronájává tett, bámulja e bölcseséget, mely a szeme előtt elvonuló élet minden percében nyilatkozik, de vajmi keveset követi annak intelmeit. Mint társadalomra teremtett lény, rendeltetésének megfelelőleg egymás mellett kellene működnie a közös egész fölépítésén. S mit látnak?! Sokan élnek s viselik az emberi nevet, kik oktalan álat alá stüllyeszlik le emberi természetük fenségét; sokan vannak, kiknek nevet az emberiség jobbjai rég kitörölték azon sorból, mely az észszel megadott teremtmények koronáját díszíti. A társadalmi bajok, melyek épen napjainkban kétségbe ejtik az emberiség jobbainak lelket; a sok bűntény, melynek híre vészharangként járja be a remegő világot, mit jelentenek? Azt, hogy sok ember elfelejtette már főcélját, hogy a legnagyobb rész nem jár már rendeltetésének utjain, hogy nem teljesítik azon kötelemeket, melyek végett Isten őket a földre helyezte.

Ez a baj, melynek eltávolításán napjainkban oly sokan fáradoznak, de melynek módját oly kevesen találták meg.

A természetben megtalálja az ember a bajokat s annak orvoslására a természet nyújt módot és segédkezt. Hogy egy kertész fái szépek legyenek, egyenesen felnőjének és erős vibart tűző s gyümölcsöző fákká fejlődjenek, nem várja be a kertész, míg azok felnőnek; s nem is akkor fog hozzá a nyeléshez, a görbülteké kisimításához s a fattyubajtások kiirtásához, midőn ezek már megnöttek, hanem zsengekorkorukban. A természet megtanítja az embert, hogy a fát addig kell idomítani, bár gyakran erőszakkal is, míg az hajlékony természeténél fogva enged s csak akkor várhatja, hogy fáradozása annak idején meghozza a várva várt jó gyümölcsöt.

de hol
belihez,
ató Urát,
zívének,
csapás
ve meg-
és ra-
nemzet
let örö-
hetetlen
sujtott
siratja

zónsége
ndkivüli
bizott-
agynuk

ottsága

ster.

voltak.
vár-
át. De
gazán
mint

maguk
lezték

yuga-

is a

okban
kath.
rakor
okban.
znek.

ngok
most

apon

szky
zzé:
hez,
7. és
és
szes
ten-
odó
ditó
zést
iket

yo-
az
vbe
etnek
tak
szet
tek
re-
ro-
lított
mi
te-
lett
lá-
sik
in-
jai
ott
ok,
ég
sz-
k?
a
in,
ett

oly
ta-

s
ed-
en
ká
k;
ek
ek
zet
ni,
ze-
o-
bt.

At emberek felnevelésénél is hasonló módon kell eljárunk. Hany embert rendelt a gondviselés egy cél elérésére; hanyat állított egymás mellé, hogy együttesen éljék át az egész életet s hanyan éltek ezek közt valóban jó, nyugodt életet? Mily gyakran hallani rossz családi életéről, hol egymásnak hatalmasan elfajult hibáit s szenvedélyeit alig bírják eltűrni? Hány ember van, aki épen rossz tulajdonai miatt, amelyeket nyugodtabb perceiben önmaga is beismer, nem képes kijönni más-különbben igen jó, bekés emberekkel sem? S hany más liha van az emberekben, melyek a bekés társadalmi életet a legkisebb körben is folyton akadályozzák?

Ezek azok a fattyuhajtások; ezek azok a kinövések, melyeket el kell távolítani az emberiség testéről. S ha a természet megtanított már, hogy zsenge korban kell minden javító s tökéletesítő munkát végezni, ugy mindenki be fogja látni, hogy az embernél a gyermekkor azon idő, hol ezen képző munkákat teljesíteni kell. Régi közmondás: amit Karcsi meg nem tanult, Károly már nem fogja megtanulni. Ha tehát ez áll a tanulmányokról, annál inkább áll ez a természet kiképezéséről. A hibákat rendszeren gyermekkorából viszi át az ember a férfikorra is, amelyek azután mint kellemetlen nyög kísérik őt egész életén át.

A gyermeknevelés fontossága épen napjainkban égető szükség, melynek teljes sulya most az iskolára s ez által a tanító vállaira nehezül. A gyermek alig jó annak öntudatára, hogy ember s máris az iskolának padjai közé szorítják. A családi nevelésre napjainkban vajmi keveset adhatunk már. A szegényebb osztály szülőkét a mindennapi kenyer megszerzésének nagy gondjai üzik, hajlják messze a háztól lelekölő munkába, beszerzendő a legszükségesebbeket. A gazdagabbaknál a francia bouné kimért tudálékossága adja meg a nevelési alapokat a maga módja szerint, amit az anyai gyengéd szeretetnek s az atya gondos szemének kellene elvégeznie. S ha a nevelés alapvetéséről szólhatunk, azt most már nagyobbbrést csak az iskolában találhatjuk meg. Nagy s fontos hivatása van tehát a tanítónak, midőn a kepezhető s bajlékony gyermekek természetét oly irányba terelheti, melyben valóban erős s jellemes emberek lehetnek. Azonban a természetben láthatjuk, hogy a növényeket általában nem ugyanazon módon szokás ápolni, hogy a célt elérjük; hanem minden növény, természeti tulajdonságához kepez, más és más ápolást, gondozást igényel. Hasonlóképen van ez az emberekkel is. Isten minden embernek adott egy természetet, mely egész életén kíséri. A nevelésnek az a kötelem, hogy ezen természetnek megfelelően képezze ki a gyermeket. Napról-napra meggyőződhetünk, hogy az emberek természete nagyon különböző; míg az egyik vigkedélyű, addig a másik szomorkodó s hallgatag. Az egyik gyermek virgunc, pajkos, hogy alig lehet vele bírni; a másik ép azon körülmények közt pedig oly csendes és szelíd, hogy azt sem tudni róla, vajjon létezik-e? S ezt ne csak a különböző embereké, hanem egy és ugyanazon család tagjainál is tapasztalhatjuk.

A különböző természetnek eklatáns jele ez, amit vérmérsékletnek nevezünk.

Minden ember egyéni tulajdonságai a veleszületett természetében, vagyis vérmérséklete által nyilatkoznak. Mi tehát a vérmérséklet, mely a természet alapját képezi?

A vérmérséklet lelkünknek képmása, mely kifelé való működésében állandóan nyilvánul. Az egyéni tulajdonságok, melyek vérmérséklet szerint különböznek, oly szorosan maradnak az embernél, mint Istenről neki adott természet, hogy ez kíséri őt az egész életén át. Már ösödök óta megfigyelték ezen állandó természeteket s már az óskor gondolkodó férfiai a vérmérséklet szerint négy főosztályba osztották fel az emberiséget. És pedig:

1. sangvinikus, vagy vérmes,
2. melancholikus, vagy mela,
3. cholericus, vagy epes,
4. flegmatikus, vagy nyálkás természetűekre.

Mielőtt az emberi természet veleszületett tulajdonságainak tárgyalásába bele bocsátkoznánk, megjegyzem, hogy ismerünk kell először mily vérmérséklettel bír a gyermek s azután meghatározhatjuk főbb vonalakban az egyes vérmérsékletek feny- és arnyoldalait; keresem azután a módot, mit kellene az egyes természeteknél a nevelés és javítás fő tárgyává tenni s röviden jelezni fogom az eszközöket, melyek által rendes körülmények közt a jellemképzés terén celt érhetnek.

1. A sangvinikus vérmérsékletű gyermeket, nyugtalan, vig, nagyobbbrést pajkos magaviseletéről igen könnyen meg lehet ismerni. Ne ijedjünk meg! nem kell ezen természetéről rosszat gondolni; bárcsak minden gyermekünk ilyen vérmérséklettel s természettel bírna. Az élet, melyet a vig gyermekeknél észreveszünk, épen jellemző tulajdona e kornak; s akár hanyszor hallható, hogy a mamak, kiknek nagyon hallgatag és csöndes gyermekük van, sokszor maguk kívánják, bar gyermekük ellenkbb volna! Minthogy azonban a tanitóra nevez nem nagyon kellemes a pajkos gyermekkel bajludni, megjegyzem, hogy a sangvinikus gyermeknek igen sok más jó tulajdonsága is van. A sangvinikus természetű gyermek könnyen engedi magát vezettetni; kisse felületes szokott ugyan lenni, de készséges és atengedi magát a nélkül azonban, hogy önmaga sokat együttmunkálkodnék. Képzőtehetsége igen erős s azért a praktikus tárgyak megmutatásánál azok rendeltetését, célját, hasznalati módját könnyen átérti; az érdekesebb tárgyak pedig minden figyelmét lebilincselik ugyanannyira, hogy az egész eseménysoportot élőképben tudja lelke elé varázsolni.

Minden, a mi előfordul, megragadja figyelmét, de nem mélyen; s azért ha más tárgyat vesz észre, vagy más eseményt hall elbeszélni, különösen ha az képzőtehetségének is elég tapot ad: rögtön a felé fordul. A sangvinikus egyáltalán könnyen fog fel mindent; de ép e könnyű felfogás s a mellett az állhatatlanság okozzák, hogy a felfogott dolgot az új anyag s az új bebatások következtében nem tartja meg mélyen elméjébe vesve. O inkább kíváncsi az iskolában, semhogy tanulni vágyó s az új anyag tárgyalásánál inkább csak kíváncsiságot igyekszik kielégíteni s nem a tanulási vágy ösztönzi figyelmét. Minden munkájában a benyomásoknak s szenvedélyeinek hódol s nem indul sokszor az ervek után. Nagyon érzékeny s azért eleinte nem szabad őt nagyon bántani. A legkisebb ok elég rá, hogy sirásra hozza; de azután csakhamar meg is lehet nevetetni. Általában a sangvinikusnak nagyon rózsás világnézete van, akár mindig csak nevetne, ha volna annyi tárgya s ha sokszor a körülmények viszás volta ezen nevetési kedvét el nem venné. A sangvinikus mindenkit meg-

tud nyerni s szívesen elidőz mások társaságában, mások jó és rossz sorsa iránt érdeklődik s velük együtt érez; engedelkeny, szíves, kedélyes, lelkesül minden szép és jó után, jóindulatu mások iránt, fel tudja magát mindenütt találni s minden körülmény közt a jobb oldalt keresi ki.

E természet arnyoldalai: a sangvinikus könnyelmű, nem nagyon gondol magával s másokkal, állhatatlan, mint a pille röpköd ide s tova, csak a mézet szívja ki a sok virág kelyhéből s azért nem tart ki semmi munkában, a megkezdett munkában nem nagyon töri magát s gyakran abban is hagyja. Nagyon szereti a társaságot s csak zajos társaságban, hol igen sokan s vigan vannak, érzi magát valóban jól. Minthogy nincs erős akarata a munkálkodásra, azért nagyon hajlandó a renyhé kényelmes életre. Mindenben talál valami jó s azért megkedvel minden tárgyat, érzelmeiben azonban állhatatlan. A hiúság is nem kis hibája ezen természetnek.

(Folyt. köv.)

Ujdonságok.

Ó-Kanizsa. Bálványozott királynéknak szomorú esetének híre még 10-én este megjött a színházban levő Weisberger Ignác kereskedőhöz s a villámgyorsan szétterjedt hír valószínűségénél fogva hitelle nem talált. Fajdalom, másnap megerősítették, hogy az örült, gaz gyilkos a legjobb, legnemesebb királynéknak kioltá életét s a lesújtó valóság általános megdöbbenést keltett. A közpületekre azonnal kiütették a gyászszalót s a községi elöljáróság az értelmiségnek bevonásával intézkedett, hogy a zene, nyilvános multságok, színelőadások beszüntetessenek, 14-én a helyi 3 felekezet templomában gyászistentisztelet tartassék, melyre meghívandók a hatóságok, egyletek, társulatok, iskolák; a 15-én tartandó képviselőtestületi gyűlés a község mélyen érzett fájdalmát jegyzőkönyvbe iktassa s az a főispán utján a trón szármolyához juttatassék; a gyászistentisztelet s a temetés napján az összes bevont harangok 3 ízben 1/2-1/2 óráig megbuzatnak s az utcai lámpák szintén bevonva meggyújtatnak. — Im a gyász külső jele ezekben nyilvánul, a bensőkben érzett megmérhetlen fájdalom azonban kimondhatlan! Vajha a jó Isten adna elég erőt kedves királyunknak a nagy csapás elviselésére!

Jankovác. Folyó hó 11-én reggel futó tűzként terjedt el a rembir: Erzsébet Magyarország királynéját orvul meggyilkolták. Toll alig képes lefesteni a város közönségének igaz fájdalmát, a megdöbbenést, a keserűséget, a szívek sajtó fájdalmát a vesztésé miatt, az irtozatot a gatzett fölött. A lázas izgatottságot, a cél nélkül való futkosást a tömegnek látni kellett. Feketék lettek az utcák a kíváncsi néptől, osztalan részvétellel van Jankovác közönsége; sok magábanál is kitétek a gyászlógót. A delután érkező lapokat ugyszólván szetszaggattak; nem lehetett mást látni, mint olvasó közönséget könnyezve. A község képviselőtestülete méltó módon fogja gyászt kifejezni.

Személyi hír. Herceg Windischgrätz Hugó Apa-tumba érkezett szarvas cserkészetre a szarvasbögési időtartamra.

Dr. Dudás Gyula kinevezése. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter dr. Dudás Gyulát, a vármegyei történelmi társulat tudós titkárát Budapestre s. tauffelgyelvére nevezte ki. Dudás Gyula távozása rendkívüli nagy vesztéséget jelent vármegyénk tudományos életére. E kinevezésre meg visszatérünk.

Bácskai Réunion. A „Réunion“-t rendező bizottság ez uton értesíti a közönséget, hogy a nemzeti erőt gyászeset miatt a meghívók szétküldését egyelőre beszüntette.

Ne sertsük a gyászt! Nem kell a bánatnak és fájdalomnak kifejezését keresnünk, gyászzenéket keseregtenünk, hogy szomorúságunk e napjaiban megtaláljuk az utat minden érző ember szívéhez. Nem kell jó királyunk öregségére, a sors kemény próbára hivatkozunk, hogy vesztésülnk nagyságát felfoghatóvá tegyük. Ha egy vedteleu, beteg asszony, akiről csak annyit tudunk, akinek mudössze csak az az érdeme, hogy „csöndes, jó asszony volt“, — gyilkosok áldozata lesz, fáj a szívünk, elerzékenyülve gondolunk a férjére, a gyermekekre, — mennyivel sajtóbb a szívünk fájdalma, ha jó királyunkat, egy nagy monarchia kedves anyját kell látunk, mint lesz gonosz emberek martaleka, mennyivel nagyobb a bánat mérete! Mintha szívünk közt egész testünkbe menne át a fájdalom! Szinte terhünkre van a magunk nyugalma s lelkünk egész akarataval enyhíteni obajtanunk draga uralkodunk keserűségén, áldozatot kívánunk hozni jóleert, boldogságaért. Szeretnők, ha feketet öltene minden ember, lobogója volna minden hazának, csendes volna minden utca. Ez a látvány jól esnék szívünknek, részvétünk beljebb batolna lelkünkbe; erre a látványra gyászolnánk, igazán, öszintén gyászolnánk. Ne mondja azonban senki, hogy tulzok vagyunk, fenyit üzünk a szomorúságunkkal. Tudjuk mi azt, hogy nem járhat minden ember feketében, zaszloja sem lehet épen minden hazának, de megtehetjük azt az egyet, hogy csendesebben vagyunk. Ha már a zene szól is a kávéházakban s vigaadva kell sirnunk minden aron, még akkor is, ha nagy halottunk fekszik a ravatalon, legalább ne menjünk karszalaggal a korcsmába, vagy ha már bemegyünk, jöjünk legalább józanul ki. Tegyük meg ezt királyunk kedvéért. Tartóztatunk magunkat csak e héten, amíg a szentelt asszony teteme köztünk pihen.

Gazdasági egyesületi ülés. Vármegyénk gazdasági egyesülete szombatn e hó 17-én választmányi ülést tart a loverseny elhalasztása tárgyában. Az elnökseg a következőt meghívót bocsájtotta ki: A „Bacs-Bodrogh vármegyei Gazdasági Egyesület“ folyó évi szeptember hó 17-én, szombatn délelött 11 órakor, választmányi ülést tart, melyre van szerencsém tisztelettel meghívni. Targy: E nőki előterjesztés az idei loverseny elhalasztása tárgyában. Zombor, 1898. évi szeptember hó 12 en. Latinovits Pal s. k., egyesületi elnök. Hír szerint a loversenyt október 16 ra halasztják el; ugyanakkor tartatnek meg a „Réunion“ is.

Magyarosodunk. Csak a napokban adunk birt egy örvedes határozatról, melyet a cservenkai ev. ref. egyház presbyteriuma hozott, ugyanezen határozatot hozta folyó hó 11-én az ág. ev. gyülekezet iskolázéke, t. i. hogy a tannyelv az iskolákban jelen tauevtől kezdve magyar legyen.

Egy felségserítő elfogatása. Thurszky Jenő zombori főkapitány szomorú kötelességet teljesített a napokban. Olyan bűnöst tartóztatott le, a kinek bűnös tette a legcsunyább s különösen fájó akkor, ha magyar ember követi azt el. Felségserítésről van szó. A bűnöst a helybeli kir. ügyészség mar felszállította Budapestre s átadta az illetékes bíróságnak. Az eset részletei a következők: Horváth Mihály melykúti illetőségű napszám Baján volt bevonulva a buszarokhoz fegyvergyakorlatra. A napokban szabadságotlák. Bajáról Zomboron keresztül Szlavóniába akart utazni, a hol azelőtt is tartózkodott. A szerencsétlen ember a vasúton beszélgetés közben sulyosan sértő kifejezésekkel illette öfelséget, a királyt. A vonatvezető az istentelen szavakat meghallotta, s midőn a vonat Zomborba megérkezett, azonnal jelentést tett az állomáshoz kirendelt rendőrnek. Ez pedig értesítette az esetről Thurszky Jenő főkapitányt. A főkapitány a tanuk vallomasaiból meggyőződést szerzett, hogy tényleg sulyos felségserítés esete forog fenn, Horváth Mihályt azonnal letartóztatta s átadta a helybeli kir. ügyészségnek. A kir. ügyészség, mutat felségserítési ügyekben egyedül a budapesti büntető törvényszék ille-tektes, a bűnös embert felszállította a fővárosba. — Mondanunk sem kell talán, hogy a szomorú eset általános felháborodást és megbotrankozást keltett.

Földmives iskolai vizsga. A szabadkai földmives iskolában esütörtökön d. e. tartották meg a vizsgalato.

Tűz Zomborban. Tegnap délben ismét felre verték a harangokat. Ujra a Kossuth Lajos-utcaiban égett és pedig ismét a Sztokovits-fele ház. Penteken a mellékepült égett le, tegnap pedig az egymeletes főépületnek egész tetőzete esett a langok martalekává. A tűz olyan hirtelen keletkezett, hogy az egész tető egyszerre langba borult. A gyorsan megjelent tűzoltóság nem is gondolhatott arra, hogy a tetőből avagy a padlás rakományából valamit megmenthessen. A szomszédos házakat vedelmezték s nagy erővel lattak hozzá a tűz lokalizálásához. Tűzoltóinkat az emberfeletti s igazán életveszedelmet nem ismerő nehéz munkájukért méltán elismerés és dícséret illeti meg. — A tűz keletkezésének oka eddig ismeretlen. Mint azonban értesültünk, valószínűnek látszik, hogy a nagy veszedelmet gyújtogatás idezte elő A legszigorubb vizsgálatot megindítottak. — A tűznél egy munkás ember sulyosan megsebesült. Egy égo gerenda esett reá. Sebesülése azonban nem ad aggodalomra okot.

Munkások kedvezménye. A Duna gőzhajózási-társulat az elljáróság utján közhírré teszi, hogy a munkásoknak, ha tömegesebben utaznak, utazási kedvezményt ad. Nevezetesen, ha egyszerre 10 en váltanak jegyet, ugy 10%, ha 30 an 15%, és ha 50-nél többen ugy 20% engedményt ad a jegy árából. Eddig is meg volt e kedvezmény, csakhogy a vállalkozónak utolagosan fizettetelt ki, jövőben az engedmény azonnal, a jegy váltásánál leszámítottatik.

Nevmagyarosítás. Hoffmann Frigyes volt ó-becsei albíró a saját és kiskoru gyermekeinek nevét belügyminiszteri engedéllyel Kemény-re változtatta.

Tűz Apatinban. F. hó 12-én Apatinban reggeli 10 órakor Szalcz Ferencz facipókeszítőnél saját vigyázatlansága folytán tűz ütött ki s 350 pár cipő elegett.

Füstté vált milliók. A dohányjövédék igazgatósága most teszi közzé a félév dohánygyasztásáról szóló kimutatást. E szerint 1898. január 1-től június 30-ig az országban befolyt pipadohány után 10.405.342 frt, mult évben 10.105.342 frt, belföldi szivar után 8 millió 225.151 frt, tavaly 8.643.280 frt, cigareta után befolyt 3.613.109 frt, tavaly 3.510.616 frt.

12 éves tolvaj. Nenadov Bozsa azt panasolta a rendőrségnek, hogy tolvaj hó 9-én kivezetvén lovait a földje mellett levő legelőre, míg ő a rétben csadét vágott, addig egyik lova eltűnt. Thurszky Jenő főkapitány azonnal megindította a legerélyesebb nyomozást. A nyomozás szalai Csonoplára vezettek s a vége az lett, hogy a militicsi bucsun elfogták a tolvajt, egy 12 éves csonoplai fiu személyében. A megromlott lelkű gyerek a lovat a bucsun elakarta adni. A rossz csontot átadták az igazságszolgáltatásnak.

Vörheny Szabadkán. Szabadkán a vörheny van terjedoben a kis gyermekek között. Dr. Kertesz Sandor tiszti főorvos az összes kisedővőkben — tekintettel ezen veszedelmes betegség terjedésére — az előadásokat további intézkedésig beszüntette.

Művészet és irodalom.

A „Vasárnapi Ujság“ szeptember 11-iki száma 25 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „A főrendiház új elnökei“ (gróf Karolyi Tibor elnök és Daruvary Alajos alelnök arcképeivel). — „Isten senkinek sem marad adós“ Szerb nepeköltemény. Fordította Dömötör Pal. — Regénytar: „Dama.“ Történelmi körkép. Irta Baksay Sándor (Kinnach Laszlo eredeti rajzaival). „A ketlabu farkas.“ Regény. Irta Karazin Nikolajevics Nikolaj. Oroszból fordította Ambrozovics Dezső (képekkel). — „A szeptemberi napok 1848 ban.“ Történelmi tanulmány Baráth Ferenczről — „Gróf Zichy Jenő a Gobi-sivatagon“ (gróf Zichy Jenőnek Irkutskban fölvert új arcképeivel). — „A delmagyarországi hadgyakorlatok.“ A „Vasárnapi Ujság“ katonai munkatársától (képekkel Klósz és Kossák fényképei után). — „Nemzetközi lefegyverkezés.“ (A nagyhatalmak hadseregének összehasonlítása). — „A szépebbi hadgyakorlatok színtere“ (képekkel Lócséről és a csorbai torol Divald fényképei után). — „A maria-remetesi új templom“ (képekkel Hary Gyula rajzai és Szentkirályi Antal fényképei után). — „A vasuti kocsi jövő bereendezése.“ — Irodalom és művészet, Közintézetek és egyletek, Sakkjáték, Képtalány. Egyveleg stb. rendes heti rovatok. „A Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negydevre 2 frt, a „Politikai Ujdonságokkal“ együtt 3 frt Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában. (Budapest IV., egyetem-utca 4.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap“, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre csak 1 frt 20 kr.

Felölő szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-üggyéd.
Laptulajdonos és kiadó:
BITTERMANN ANDOR.

HIRDETÉSEK.

9865. sz./kig. 1898.

Pályázati hirdetmény.

Parabuty, Pivnicza, Lality községekből álló körállatorvosi állásra Parabuty székhelyvel pályázatot nyitok.

Az állás javadalmazása 600 frt évi fizetés, egy a szabályszerű látogatási díj. A megválasztandó egytuttal vasuti szakértőnek is ki fog rendeltetni. A községek a hivatalos látogatások alkalmával az állatorvost ingyen fuvarral látják el. Pályázatok **október hó 12-éig** hozzám betérjesztendők.

Hódsághon, 1898. évi szeptember hó 12-én.

Vissy József,
főszolgabíró.

3-1

3124. sz.

kig. 1898.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Kula községében egy lemondás folytán megüresedett állás betöltésére pályázat hirdettetik.

Felhívom mindazokat, akik ezen a lótarvosi állással együtt 495 frt utólagos havi részletekben felvehető javadalmazással egybekötött állást elnyerni óhajtják, kellően felszerelt és sajátkezűleg irt kérvényüket **f. évi szeptember hó 30-ik napjáig** alulírt községi elöljáróságnak annál is inkább beadják, mert a később érkező folyamodványok figyelembe vételni nem fognak.

Az előírt rubázatot a rendőr maga tartozik beszerezni.

Bács Kulán, 1898. évi szeptember hó 12-én.

Dosztig József, Füstner István,
jegyző. 3-1 bíró.

8602. sz.

kig. 1898.

Pályázati hirdetmény.

Szilbás községében lemondás folytán üresedésbe jött s 300 frt havi utólagos részletekben fizetendő javadalmazással bíró végrehajtói állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **folyó hó 27-ig** nyújtsák be, mert a később érkezők figyelembe nem vétetnek.

N.-Palánkán, 1898. szeptember hó 9-én.

Hipp Dezső,
főszolgabíró.

2-1

4860. szám.

kig. 1898.

Pályázati hirdetés.

Ó-Kanizsa községben leköszönés folytán üresedésbe jött s évi 300 frt fizetés, rubázattal és teljes felszereléssel javadalmazott gyalogrendőri állásra ezennel pályázat hirdettetik. Felhívom pályázni szándékozókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket **folyó hó 25-ig** annál inkább adják be, mert a később érkezők figyelembe vételni nem fognak.

Ó-Kanizsán, 1898. évi szeptember hó 10-én.

Trenka István, Apró János,
közs. jegyző. 3-2 közs. bíró.

8101. sz.

kig. 1898.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye titeli járásba kebeleztet Vilova községben leköszönés folytán üresedésben levő szülészeti állásra pályázatot nyitok s felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **f. évi szeptember hó 30-ig** annál is inkább terjesszék be, mivel a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

Javadalmazás évi 90 frt készpénzfizetés és látogatási s szülészeti eseteknél 1 frt.

Titelen, 1898. évi szeptember 7-én.

Szemző János,
főszolgabíró.

3-2

9591. sz. kig. 1898.

Pályázati hirdetmény.

Szilvási Györgynek csataaljai jegyzővé történt megválasztása folytán a Parabutyon üresedésbe jött 500 frt évi fizetéssel javadalmazott segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek. Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket ezen hirdetmény harmadszori közzétételétől számított **14 nap alatt** hozzám terjesszék be.

Hódsághon, 1898. évi szeptember 5-én.

Baky Elek,
szolgabíró.

3-3

Egy 35 és egy 20 lóerejű gőzgép kazánal együtt kevésbé használt állapotban, egy ugyanilyen 2la hengerek és 2 kétjárú malom jutányos áron és kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Részletes ajánlattal szívesen szolgál **Szücs Ödön Baján.**

3-3

A zombori m. kir. pénzügyigazgatóságtól.

41673. sz.

I-1898.

Arverési hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszteriumnak folyó évi március hó 5-én kelt 18840. sz. rendelete alapján a törvényhozás utólagos jóváhagyásnak feltétele mellett az államkincstár tulajdonát képező Bács-Bodrogh megye Uj-Palánka községben fekvő és az ottani 352. és 355. számú h. telekjegyzőkönyvekben felvett alább felsorolt ingatlanok Palánkán az ottani kir. adóhivatal helyiségében **folyó évi szeptember hó 29-én délelőtt 10 órakor** kezdődő nyilvános szóbeli árveréssel eladandó adni és pedig:

1. A volt munkafogház vagy kádárak cserép tetőzettel szilárd falakra 14 szobával 274 □ öl belsőséggel 1000 frt.

2. A volt fiók fogház felszerelt és 2 kamarával 214 □ öl eperfákkal betüzetett belsőséggel 600 frt.

3. A volt raktári szilárd falu cserép fedelű két szobájú lak egy külön pince és istálló 169 □ öl belsőséggel 400 frt kiküldési árban, esetleg ha az egyes részletekre elfogadható ígéretek vagy ajánlatok sem tétlenek, a most felsorolt 1., 2., és 3. részlet együttesen 2000 frt kiküldési árban.

Árverezni kívánok a kiküldési ár 10%-át bánatpénzzel az árverés kezdetével a kiküldött pénzügyi tisztviselő kezébe készpénzben vagy állampapírokban letenni tartoznak.

Írásbeli zárt ajánlatok 1 korona helyeggyel, a kiküldési ár 10%-át tevő készpénz avagy értékpapír csatolásával, valamint ezen záradékkal ellátva, hogy ajánlattevő az árverési feltételeket ismeri s magát azoknak aláveti, folyó évi szeptember hó 25-ig alulírt kir. pénzügyigazgatóságnak, azontul pedig csak az árverés napján reggeli 8 órától 10-ig az árverésre kiküldött tisztviselő kezébe Palánkán a kir. adóhivatalnál adhatók be.

Elkésve beadott és utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A részletes árverési feltételek alulírt kir. pénzügyigazgatóságnál földszint, az irodavezető szobájában, valamint Palánkán az ottani kir. adóhivatalnál a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Zombor, 1898. évi szeptember hó 5-én.

Szücs,

kir. pénzügyigazgató h.

3-2

6. szám.

f. b. 1898.

Pályázati hirdetmény.

A gákovai községi kisdóvodánál üresedésben levő és 300 frt készpénzfizetéssel és 40 frt lakbérlettel megújított állásra pályázatot hirdetek s felhívom a pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket alulírott elöljáróságnál **folyó évi szeptember hó 25-ik napjáig** terjesszék be.

Megjegyzem, hogy a dajka felfogadását és kifizetését az óvónő saját batáskörében eszközöli.

A dajka évi járandósága 120 frt készpénzfizetés és szabad lakás.

Az óvónő és dajka járandóságait a községi pénztár havi előleges részletekben az óvónő kezébe szabályos nyugtájára pontosan kiszolgáltatja.

Kelt Gákován, 1898. évi szeptember hó 10-én.

Melcher Mihály,
községi bíró,
felügyelő-bizottsági elnök.

3-2

Kiadó lakás.

Zomborban, Széchenyi István-körút, 238. sz. a. (a honvédlaktánya átellenében) levő lakház, mely áll 5 szoba, konyha, kamra, félszer, istálló, pince és kerthelyiségből, f. évi **november 1-ére** kiadó.

Bővebb értesítést ad

Jankovits Dávid,
tulajdonos.

2-2

Vendéglő eladás.

Bács-Almás nagyközség főutcáján évek óta fenálló vendéglő 7 szobával, felszerelt és istállóval más vállalat miatt szabad kézből eladó, esetleg több évre bérbe is kiadó.

Bővebb értesítést ad a tulajdonos:

AMBIL JÓZSEF,
vendéglős,

BÁCS-ALMÁSON.

3-3

Árlejtési hirdetmény.

A kupuszina-bodr.-monostorszegi vízlecsapoló társulat mintegy 30 000 köbméter csatornatisztítási és asztali munkálatainak f. évi december 1-ig vállalati uton leendő biztosítása végett **szeptember 20-án** Kupuszina községében nyilvános **versenytergyalást** hirdet.

Árlejtési feltételek és tervek a társulat pénztárosánál mindenkor megtekinthetők.

Kupuszina, 1898. szept. 13.

Falcione Lajos,
társ-elnök.

2961. sz.

kig. 1898.

Bérbeadási hirdetmény.

Csonopla község elöljárósága részéről ezennel közölni szeretném, hogy a község tulajdonát képező nagyvendéglő épület 1898. évi január hó 1-től 1901. évi december hó 31-ig terjedő három évre Csonopla községében **f. évi október 2-án d. u. 3 1/2 órakor** megtartandó árverésen haszonbérbe fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a 400 frtban megállapított kiküldési ár 10 %-át az árverés megkezdése előtt letenni, valamint 10 %-os bánatpénzt tartalmazó zárt írásbeli ajánlatok is adhatók be. A részletes feltételek a jegyzői irodában előzőleg megtekinthetők.

Kelt Csonoplán, 1898. évi szeptember hó 10-én.

Deák Andor, Hofman Mihály,
jegyző. 3-1 bíró.

1062. sz.

kig. 1898.

Hirdetmény.

Alulírott község elöljárósága ezennel közölni teszi, hogy öt tanteremű iskola, óvoda és lakások építési munkálatát **1898. évi szeptember hó 29-én d. u. 3 órakor** Bajmók községében tartandó nyilvános szóbeli árlejtés és zárt írásbeli ajánlatok útján lesznek biztosítva.

A versenyezni óhajtók felhívom, hogy 23987 frt 65 kral előirányzott munkálatok végrehajtásának elvállalására zárt ajánlataikat az engedélyezett költségösszeg 5 %-ának bánatpénz csatolásával a kitűzött napon délután 3 óráig az elöljárósághoz annyival inkább szíveskedjenek beadni, mivel a később érkezők figyelembe vételni nem fognak.

Bánatpénz a szóbeli árlejtézők által az árlejtés megkezdése előtt az engedélyezett összeg 5 %-án szinten az elöljáróságnál letendő.

Az építési munkálatokra vonatkozó költségvetés, tervek és részletes feltételek Bajmók községében megtekinthetők.

Bajmokon, 1898. évi szeptember 12-én.

Budanovits Árpád, Dudas József,
jegyző. 2-1 bíró.

897. sz.

kig. 1898.

Arverési hirdetmény.

Alulírt községi elöljáróság közölni teszi, hogy a község tulajdonát képező községi nagyvendéglő és mézarszék 1899. évi január hó 1-től 3 egymásután következő évre 350 forint évi bér kiküldésével Uj-Szivacz községében **1898. évi október hó 2-án délután 3 órakor** nyilvános árverés útján berbe fog adatni.

Az árverési feltételek a jegyzői irodában a hivatalos órák alatt betekintethetők.

Uj-Szivacz, 1898. évi szeptember 7-én.

2-2

A községi Elöljáróság.

8019. szám.

kig. 1898.

PÁLYÁZAT.

Bács-Bodrogh vármegye Petrovacz, Kiszács és Glozsán községekből alakult és Petrovacz székhelyvel bíró körállatorvosi állásra pályázatot nyitok.

Felhívom ennél fogva a pályázni kívánókat, miszerint minősítésüket igazoló állatorvosi oklevell felszerelendő kérvényüket **folyó évi október hó 5-ig** alulírott nál nyújtsák be, mert a később érkezők figyelembe vehetők nem lesznek.

Az állatorvosi javadalmazás évi 600 frt. Azonkívül gróf Chottek-féle uradalomtól a Petrovaczon tartandó évi 4 országos állatvásáron végzendő teendőért évente oszt. ért. 32 frt és azon esetben, hogy ha a beti vásárokon az állatfelhajtás is engedélyeztetnek, melyért az uradalom folyamodott, további évi 68 frttal fog díjaztatni, végre a szabályrendeletileg megállapított buszemle díjak, továbbá a körhöz tartozó községekbe ingyenes előfogat és a községekkel egyezségileg megállapított látogatási díjak.

Ujvidek, 1898. évi szeptember hó 9-én.

Mezey Imre,
főszolgabírói helyettes.

3-1

8263. szám.

kig. 1898.

Pályázat.

Petrovacz községénél elbálozás folytán üresedésbe jött végrehajtói állásra pályázatot nyitok.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, miszerint kérvényeiket **f. évi szeptember hó 30-ig** alulírott nál nyújtsák be.

Évi fizetés 350 frt és a végrehajtási díjak egy része; a tót nyelv tudása megkívántatik.

Ujvidek, 1898. évi szeptember hó 12-én.

Mezey Imre,
főszolgabírói helyettes.

3-1